

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

Depozīta sistēmas ietvaros veikto maksājumu uzskaitē un nodokļu piemērošana

18.01.2022.

SATURS

Vispārīga informācija	3
Pievienotās vērtības nodokļa piemērošana.....	4
Maksājumu uzskaitē Tirgotāja grāmatvedībā	5
Maksājumu uzskaitē Ražotāja grāmatvedībā	15
Dabas resursu nodokļa piemērošana	22

Vispārīga informācija

Metodiskais materiāls sniedz metodisku atbalstu depozīta iepakotājiem (t.i., pakalpojuma sniedzējiem, preces ražotājiem vai izplatītājiem, kas laiž tirgū dzērienus depozīta iepakojumā) un depozīta iepakojuma pārdevējiem (t.i., personām, kuras piedāvā vai pārdod dzērienus depozīta iepakojumā un pieņem izlietoto depozīta iepakojumu no galalietotāja) par to, kā darījumi depozīta sistēmas ietvaros atspoguļojami grāmatvedībā un apliekami ar nodokļiem. Metodiskajam materiālam ir tikai ieteikuma raksturs, tātad depozīta sistēmas dalībnieki maksājumu uzskaiti var veikt saskaņā ar komersanta grāmatvedības organizācijas dokumentos noteikto kārtību. Tādējādi metodiskais materiāls uzskatāms par periodiski aktualizējamu vai precizējamu informāciju, ņemot vērā nodokļu maksātāju izteiktos priekšlikumus.

Depozīta sistēma ir izlietotā depozīta iepakojuma pieņemšana no galalietotāja, šķirošana, pārvadāšana, uzglabāšana, pārstrāde vai sagatavošana atkārtotai izmantošanai, kā arī minēto darbību plānošana un organizēšana.

Definīcijas un lietotie termini.

Depozīta iepakojums – atkārtoti vai vienreiz lietojamais iepakojums, kuram piemēro depozīta sistēmu (turpmāk – **Iepakojums**).

Atkārtoti lietojamais depozīta iepakojums – atkārtoti lietojamais iepakojums, kuram piemēro depozīta sistēmu (turpmāk – **atkārtoti lietojamais iepakojums**).

Universālā dizaina atkārtoti lietojamais depozīta iepakojums – atkārtoti lietojamais iepakojums, kuru produktu iepildīšanai izmanto vairāki depozīta iepakotāji (turpmāk – **UNI AU iepakojums**).

Individuālā dizaina atkārtoti lietojamais depozīta iepakojums – atkārtoti lietojamais iepakojums, kuru produktu iepildīšanai izmanto viens konkrēts depozīta iepakotājs (turpmāk – **ID AU iepakojums**).

Vienreiz lietojamais depozīta iepakojums – vienreiz lietojamais iepakojums, kuram piemēro depozīta sistēmu (turpmāk – **vienreiz lietojamais iepakojums**).

Izlietotais dzērienu depozīta iepakojums – atkārtoti vai vienreiz lietojamais dzērienu iepakojums, kuram piemēro depozīta sistēmu (turpmāk – **Izlietotais iepakojums**).

Depozīta iepakotājs – pakalpojuma sniedzējs, preces ražotājs vai izplatītājs, kas Latvijā laiž tirgū dzērienus depozīta iepakojumā (turpmāk – **Ražotājs**).

Depozīta iepakojuma pārdevējs – persona, kura piedāvā vai pārdod dzērienus depozīta iepakojumā galalietotājam (turpmāk – **Tirgotājs**).

Depozīta iepakojuma operators – komersants, kurš nodrošina depozīta sistēmas darbību Latvijā (turpmāk – **DIO**).

Depozīta maksa – maksa par Iepakojuma vienību 0,10 EUR (turpmāk arī – **Depozīta maksa**, kas pielīdzināma drošības naudai).

Depozīta iepakojuma apsaimniekošanas maksa – maksa, kas sedz izdevumus par Izlietotā iepakojuma pieņemšanu, šķirošanu, uzglabāšanu, uzskaiti un Iepakojuma pieņemšanas vietas uzturēšanu (turpmāk – **Apsaimniekošanas maksa**).

Depozīta sistēmas dalības maksa – maksa, kuru Ražotājs maksā DIO par dalību depozīta sistēmā (turpmāk – **Dalības maksa**).

Tirgotājiem un Ražotājiem, atspoguļojot Iepakojuma uzskaiti grāmatvedībā, jāievēro šādi **normatīvie akti**:

- Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likums;
- Grāmatvedības likums;
- Ministru kabineta 2021. gada 21. decembra noteikumi Nr. 877 "Grāmatvedības kārtības noteikumi";
- Iepakojuma likums;
- Ministru kabineta 2020. gada 11. augusta noteikumi Nr. 519 "Depozīta sistēmas darbības noteikumi";
- Dabas resursu nodokļa likums;
- Pievienotās vērtības nodokļa likums.

Pievienotās vērtības nodokļa piemērošana

Depozīta maksai (drošības nauda) 0,10 EUR par Iepakojuma vienību Pievienotās vērtības nodokļa likuma normas nepiemēro.

Atbilstoši grozījumiem Pievienotās vērtības nodokļa likumā (stājas spēkā 2022. gada 1. februārī) Ražotājs darījuma ar pievienotās vērtības nodokli (turpmāk – PVN) apliekamajā vērtībā neiekļauj maksu par dzērienu **atkārtoti** lietojamo iepakojumu, kam piemēro depozīta sistēmu.¹

Par atkārtoti lietojamo iepakojumu Ražotājam ir **pienākums iesniegt PVN deklarāciju par taksācijas gadu**, ja darījuma ar PVN apliekamajā vērtībā neiekļāva maksu par dzērienu atkārtoti lietojamo iepakojumu, kam piemēro depozīta sistēmu.²

¹ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 39. panta trešās daļas 3. punkts.

² Turpat, 117. panta piektās daļas 4. punkts.

Papildus Ražotājs **koriģē piegādātās preces ar PVN apliekamo vērtību** par iepriekšējā taksācijas gadā atpakaļ nesaņemtā dzērienu atkārtoti lietojamā iepakojuma vērtību un no šīs vērtības aprēķināto **PVN summu iemaksā valsts budžetā**.³

Tādējādi Ražotājs ir atbildīgs par atbilstoša PVN samaksu par iepriekšējā taksācijas gadā atpakaļ nesaņemtā dzērienu atkārtoti lietojamā iepakojuma vērtību.

Rezultātā PVN par **vienreiz** lietojamo depozīta iepakojumu, iekļaujot to darījuma brīdī ar PVN apliekamajā vērtībā, tiek aprēķināts, veicot darījumus ar depozīta iepakojumu. Savukārt par PVN samaksu, kas tiek aprēķināts no atpakaļ neatdotā **atkārtoti** lietojamā iepakojuma vērtības, atbildīgs ir Ražotājs.

PVN aprēķinam par atpakaļ neatdoto atkārtoti lietojamo iepakojumu Ražotājs izmanto grāmatvedības uzskaites datus par iepakojuma vērtību.

Gan Ražotājs, gan Tirgotājs piemēro PVN 21 procenta likmi preču vērtībai, bet dzērienu iepakojumu kā atsevišķu pozīciju PVN rēķinā var neuzrādīt.

Maksājumu uzskaite Tirgotāja grāmatvedībā

Finanšu pārskatam ir jāsniedz patiens un skaidrs priekšstats par Tirgotāja līdzekļiem (aktīviem), saistībām, finansiālo stāvokli un peļņu vai zaudējumiem, bet vidēja un liela uzņēmuma gada pārskatam – arī par naudas plūsmu.

Atspoguļojot grāmatvedībā darījumus ar Iepakojumu, nodokļu aprēķināšanu un samaksu, Tirgotājam jāievēro finanšu pārskatu sagatavošanas vispārīgie principi. Viens no tiem – bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos summas jānorāda, ņemot vērā saimniecisko darījumu saturu un būtību.

Darījumu uzrādīšanai grāmatvedībā Tirgotājs lieto tādu kontu plānu, lai gada pārskata sastāvdaļas varētu sagatavot atbilstoši Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 1. pielikumam "Balances shēma" un 2. pielikumam "Peļņas vai zaudējumu aprēķina shēma vertikālā formā (klasificēta pēc izdevumu veidiem)" vai 3. pielikumam "Peļņas vai zaudējumu aprēķina shēma vertikālā formā (klasificēta pēc izdevumu funkcijas)".

Darījumu uzrādīšanai grāmatvedības reģistros Tirgotājs var lietot šādus kontus:

- 1) bilances kontu shēmas aktīvā:
  - iedaļas "Apgrozāmie līdzekļi" posteni "Nauda";

³ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 90. pants.

- iedaļas "Apgrozāmie līdzekļi" posteņu grupas "Krājumi" posteni "Gatavie ražojumi un preces pārdošanai";
  - iedaļas "Apgrozāmie līdzekļi" posteņu grupas "Krājumi" atsevišķi izveidotu posteni "Iepakojums";
  - iedaļas "Apgrozāmie līdzekļi" posteņu grupas "Debitori" posteni "Citi debitori";
  - iedaļas "Apgrozāmie līdzekļi" posteņu grupas "Debitori" atsevišķi izveidotu posteni "Depozīta maksa";
- 2) bilances kontu shēmas pasīvā:
- iedaļas "Īstermiņa kreditori" posteni "Pārējie kreditori";
  - iedaļas "Īstermiņa kreditori" posteni "No pircējiem saņemtie avansi" vai atsevišķi izveidotu posteni "Norēķini par kuponiem";
  - iedaļas "Īstermiņa kreditori" atsevišķi izveidotu posteni "Norēķini par Depozīta maksu";
  - iedaļas "Īstermiņa kreditori" posteni "Nākamo periodu ieņēmumi";
  - iedaļas "Īstermiņa kreditori" posteņa "Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas" apakšposteni "Norēķini par PVN";
  - iedaļas "Īstermiņa kreditori" posteņa "Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas" apakšposteni "Norēķini par DRN";
- 3) peļņas vai zaudējumu aprēķinā:
- posteni "Neto apgrozījums";
  - posteni "Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi";
  - posteni "Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas";
  - posteni "Pārdotās produkcijas ražošanas pašizmaksa, pārdoto preču vai sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas" vai "Gatavās produkcijas un nepabeigto ražojumu krājumu izmaiņas".

Tirgotājs:

- iepērk dzērienus Iepakojumā no Ražotāja;
- samaksā par tiem Ražotājam līgumā noteiktajā termiņā;
- samaksā Ražotājam Depozīta maksu par iegādāto Depozīta iepakojumu;
- pārdod dzērienu Iepakojumā galalietotājam;
- pieņem Izlietoto iepakojumu no galalietotāja (ja pieņem Izlietoto iepakojumu);
- atlīdzina galalietotājam Depozīta maksu, izsniedzot skaidru naudu, kuponu vai nodrošinot bezskaidras naudas uzkrājumu (ja pieņem Izlietoto iepakojumu);
- nodrošina Iepakojuma apsaimniekošanu (ja pieņem Izlietoto iepakojumu);
- nodod DIO vai Ražotājam pieņemto Iepakojumu (ja pieņem Izlietoto iepakojumu);
- saņem no DIO vai Ražotāja samaksu par nodoto Iepakojumu (ja pieņem Izlietoto iepakojumu).

1. darījums

Tirgotājs iegādājas no Ražotāja precī Iepakojumā un samaksā Ražotājam produkta cenu un Depozīta maksu termiņā, par kuru tie vienojušies

Tā kā Tirgotājs Depozīta maksu par iegādātajiem dzērieniem Depozīta iepakojumā maksā Ražotājam, savukārt galalietotājs to Tirgotājam atmaksā, iegādājoties dzērienu, Depozīta maksas aprites atspoguļošanai grāmatvedībā tiek izmantots atsevišķi izveidots bilances aktīva posteņu grupas "Debitori" postenis "Depozīta maksa".

---

1. piemērs

Tirgotājs "A" no Ražotāja "B" iegādājas 1000 pudeles dzēriena **atkārtoti lietojamā** depozīta iepakojumā. Vienas vienības cena – 0,80 EUR bez PVN. Līgumā noteiktajā termiņā Tirgotājs "A" samaksā Ražotājam "B" produkta cenu 968,00 EUR un Depozīta maksu 100 EUR (= 1000 x 0,10).

Saņemot no Ražotāja "B" attaisnojuma dokumentu par precī un Depozīta maksu, Tirgotājs "A" grāmatvedībā to uzrāda šādi:

Saņemot precī:

D "Krājumi"	800 EUR
D "Depozīta maksa"	100 EUR
D "Norēķini par PVN"	168,00 EUR (= 800 x 21 %) ⁴
K "Parādi piegādātājiem un darbuizpildītājiem"	1068,00 EUR

Samaksājot:

D "Parādi piegādātājiem un darbuizpildītājiem"	1068,00 EUR
K "Nauda"	1068,00 EUR

---

2. piemērs

Tirgotājs "A" no Ražotāja "B" iegādājas 1000 vienības dzēriena **vienreiz lietojamā** depozīta iepakojumā. Vienas vienības cena – 0,80 EUR bez PVN. Līgumā noteiktajā termiņā Tirgotājs "A" samaksā Ražotājam "B" produkta cenu 968 EUR un Depozīta maksu 100 EUR (= 1000 x 0,10).

Saņemot no Ražotāja "B" attaisnojuma dokumentu par precī un Depozīta maksu, Tirgotājs "A" grāmatvedībā to uzrāda šādi:

Saņemot precī:

D "Krājumi"	800 EUR
D "Depozīta maksa"	100 EUR
D "Norēķini par PVN"	168 EUR (= 800 x 21 %) ⁵
K "Parādi piegādātājiem un darbuizpildītājiem"	1068 EUR

Samaksājot:

D "Parādi piegādātājiem un darbuizpildītājiem"	1068 EUR
K "Nauda"	1068 EUR

---

2. darījums**Tirgotājs pārdod precī Iepakojumā galalietotājam**

Tirgotājs pārdod galalietotājam produktu vienreiz vai atkārtoti lietojamā iepakojumā, piemērojot noteikto uzcenojumu un iekasējot Depozīta maksu 0,10 EUR.

Iepakojuma Depozīta maksu preces cenas zīmē Tirgotājs norāda atsevišķi.

---

⁴ PVN piemērošana skaidrota metodiskā materiāla nodaļā "Pievienotās vērtības nodoklis".

⁵ PVN piemērošana skaidrota metodiskā materiāla nodaļā "Pievienotās vērtības nodoklis".

Galalietotājs, nopērkot produktu, samaksā Tirgotājam produkta cenu (iekļaujot iepakojuma vērtību) un iemaksā Depozīta maksu par iepakojumu.

Tā kā gan vienreiz lietojamā, gan atkārtoti lietojamā iepakojuma vērtību Tirgotājs iekļauj produkta pašizmaksā, kases čekā Tirgotājs Iepakojuma vērtību atsevišķi nenorāda.

Elektroniskajā ierīcē vai iekārtā depozīta maksu par pārdoto Iepakojumu reģistrē kā darījumu un uzskaita atsevišķi (atsevišķā nodaļā), kā arī kases čekā norāda atsevišķi. Depozīta maksas vērtību iekļauj elektroniskajā ierīcē vai iekārtā reģistrēto darījumu kopsummas (*Grand total*) vērtībā.

3. piemērs

20X2. gada augustā Tirgotājs "A" no Ražotāja "B" iegādājies dzērienus **vienreiz lietojamā** depozīta iepakojumā. Dzēriena iepirkuma cena ir 0,80 EUR bez PVN. 20X2. gada septembrī Tirgotājs "A", piemērojot savu uzcenojumu 40 % (vienības cena 1,12 EUR), pārdevis 500 pudeles no Ražotāja "B" iegādātā dzēriena vienreiz lietojamā depozīta iepakojumā par 677,60 EUR (dzēriena vērtība 560 EUR (500 x 1,12 EUR) un PVN 117,60 EUR).

Pircēji samaksājuši Depozīta maksu (drošības naudu) par iepakojumu 50 EUR (500 x 0,10 EUR).

Tirgotājs "A" grāmatvedībā to uzrāda šādi:

Pārdodot dzērienus:

D "Nauda"	727,60 EUR
K "Neto apgrozījums"	560 EUR
K "Norēķini par PVN"	117,60 EUR
K "Depozīta maksa"	50 EUR

Norakstot krājumus:

D "Pārdotās produkcijas ražošanas pašizmaksa, pārdoto preču vai sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas "	400 EUR
K "Krājumi"	400 EUR (= 500 x 0,80)

4. piemērs

20X2. gada augustā Tirgotājs "A" no Ražotāja "B" iegādājies dzērienus **atkārtoti lietojamā** depozīta iepakojumā. Dzēriena iepirkuma cena ir 0,80 EUR bez PVN. 20X2. gada septembrī Tirgotājs "A", piemērojot savu uzcenojumu 40 % (vienības cena 1,12 EUR), pārdevis 500 pudeles no Ražotāja "B" iegādātā dzēriena atkārtoti lietojamā depozīta iepakojumā par 677,60 EUR (dzēriena vērtība 560 EUR (500 x 1,12 EUR) un PVN 117,60 (560 x 21 %) EUR).

Pircēji samaksājuši Depozīta maksu (drošības naudu) par iepakojumu 50 EUR (500 x 0,10 EUR).

Tirgotājs "A" grāmatvedībā to uzrāda šādi:

Pārdodot dzērienus:

D "Nauda"	727,60 EUR
K "Neto apgrozījums"	560 EUR
K "Norēķini par PVN"	117,60 EUR
K "Depozīta maksa"	50 EUR

Norakstot krājumus:

D "Pārdotās produkcijas ražošanas pašizmaksa, pārdoto preču vai sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas "	400 EUR
K "Krājumi" (prece)	400 EUR (= 500 x 0,80)

5. piemērs

Tirgotājs "A" pārdevis galalietotājam vienu dzērienu UNI AU depozīta iepakojumā. Dzēriena cena 1,13 EUR (tajā skaitā PVN 0,20 EUR). Galalietotājs samaksājis Depozīta maksu par Depozīta iepakojumu 0,10 EUR. Saņemot maksājumu, Tirgotājs "A" izsniedz galalietotājam kases čeku.

SIA "A"	
Juridiskā adrese: Bērzu iela 5, Daugavpils	
PVN maksātāja kods: 421xxxxxxx9	
Šasijas numurs: XY-LV0011Z	
ČEKŠ	
B/a dzēriens Avots	
1 gb x 1,13 EUR	1,13
Depozīta maksa	
1 gb x 0,10 EUR	0,10
<hr/>	
Samaksai EUR	1,23
Karte	1,23
<hr/>	
Bez PVN dzēriens	0,93
PVN 21 %	0,20
Ar PVN 21 %	1,13
PVN nepiemēro	0,10
21.12.20X2.	18:44
Dok.nr.198 Kase 005	

Būtiski!!!

Ja tirdzniecības zāles platība ir **vienāda vai lielāka** par 300 m² valsts pilsētās vai 60 m² citās administratīvajās teritorijās, Tirgotājam ir **pienākums pieņemt** no galalietotāja visu veidu **Izlietoto iepakojumu** savā tirdzniecības vietā, tās teritorijā vai tirdzniecības vietas tuvumā, bet ne tālāk par 150 metriem no tirdzniecības vietas un slēgt līgumu ar DIO.

Ja Tirgotāja tirdzniecības zāles platība šos rādītājus **nepārsniedz**, Tirgotājs drīkst tirgot dzērienus Iepakojumā, bet tam **nav pienākuma** pieņemt no galalietotāja Izlietoto iepakojumu un slēgt līgumu ar DIO.

Turpmāk minētie darījumi saistoši tikai tiem Tirgotājiem, **kam ir pienākums pieņemt** Izlietoto iepakojumu no galalietotāja.

3. darījums

Tirgotājs pieņem no galalietotāja Izlietoto iepakojumu un atmaksā Depozīta maksu

Galalietotājs pēc produkta izlietošanas nodod Iepakojumu Tirgotājam. Tirgotājs iepakojumu no galalietotāja var pieņemt **manuāli** (fiziski pieņemot tirdzniecības vietā) vai izmantojot **Iepakojuma pieņemšanas automātus**. Tirgotājs atlīdzina galalietotājam Iepakojuma Depozīta maksu.

Depozīta maksu Tirgotājs galalietotājam **var atlīdzināt**:

- izsniedzot skaidru naudu vietās, kur Izlietoto iepakojumu pieņem manuāli;
- bezskaidrā naudā (piemēram, Tirgotājs nodrošina iespēju Iepakojuma vērtībā uzkrāt punktus galalietotāja lojalitātes kartē);
- izsniedzot kuponu, kuru galalietotājs kā maksāšanas līdzekli varēs izmantot tirdzniecības vietā (tirdzniecības tīklā), kurā nodots Izlietotais iepakojums.

Kuponu Tirgotājs galalietotājam var izsniegt, gan pieņemot Iepakojumu manuāli, gan izmantojot Iepakojuma pieņemšanas automātus. Kuponā norāda:

- Tirgotāja nosaukumu un reģistrācijas numuru;
- kupona izsniegšanas vietas apzīmējumu;
- kupona numuru;
- kupona izsniegšanas datumu un laiku;
- kupona izsniedzēja parakstu, ja kupons netiek izsniegts elektroniski;
- depozīta sistēmas svītrkodu vai kvadrātkodu.

Tirgotājs katru izsniegto kuponu, norādot numuru un izsniegšanas datumu, reģistrē depozīta iepakojuma uzskaites sistēmā, kuru izveido un uztur DIO.

Līdz brīdim, kad kupons tiek izmantots preču iegādei vai apmainīts pret skaidru naudu, Tirgotājam veidojas saistības, kuras jāuzskaita atsevišķā kreditoru kontā.

6. piemērs

Tirgotājs "A" 20X2. gada septembrī par Iepakojumu, kas saņemts no galalietotājiem, izsniedzis 1000 kuponus (katra kupona vērtība 0,10 EUR).

Tirgotājs "A" grāmatvedībā to uzrāda šādi:

<i>D "Depozīta maksa"</i>	<i>100 EUR</i>
<i>K "Norēķini par kuponiem"</i>	<i>100 EUR</i>

Nododot Izlietoto iepakojumu Iepakojuma pieņemšanas automātā, galalietotājam tiek piedāvāta iespēja Depozīta maksu ziedot.

7. piemērs

Tirgotājs "A" 20X2. gada oktobrī no galalietotājiem saņēmis 1000 Iepakojuma vienības, kuru Depozīta maksu galalietotāji izvēlējušies ziedot.

Tirgotājs "A" grāmatvedībā to uzrāda šādi:

Uzskaitot neizsniegtos kuponus:

Depozīta maksas uzskaitē

D "Depozīta maksa"	100 EUR
K "Pārējie kreditori" (ziedojuma saņēmējs)	100 EUR
Pārskaitot naudas līdzekļus ziedojuma saņēmējam:	
D "Pārējie kreditori" (ziedojuma saņēmējs)	100 EUR
K "Nauda"	100 EUR

Galalietotājs kuponu, kura vērtība ir 0,10 EUR, var izmantot kā maksāšanas līdzekli, iegādājoties preces tirdzniecības vietā (tirdzniecības tīklā), kurā nodots Izlietotais iepakojums, vai saņemt depozīta maksas atmaksu skaidrā naudā.

Elektroniskajā ierīcē vai iekārtā no galalietotāja saņemtos kuponus reģistrē kā norēķinu veidu un to vērtību uzskaita atsevišķi (atsevišķā nodaļā), kā arī kases čekā norāda atsevišķi.

8. piemērs

Jānis par nodoto Iepakojumu saņēmis no Tirgotāja "A" 30 kuponus 3 EUR vērtībā ($30 \times 0,10 = 3$). Iegādājoties preces 10 EUR vērtībā, Jānis daļēji veic samaksu skaidrā naudā, daļēji norēķinās ar kuponiem.

Tirgotājs "A" grāmatvedībā to uzrāda šādi:

D "Nauda"	7 EUR
D "Norēķini par kuponiem"	3 EUR
K "Neto apgrozījums"	8,26 EUR
K "Norēķini par PVN"	1,74 EUR

---

9. piemērs

Anna par nodoto Iepakojumu saņēmusi no Tirgotāja "A" 50 kuponus 5 EUR vērtībā ($50 \times 0,10 = 5$) un apmaina tos pret skaidru naudu.

Tirgotājs "A" grāmatvedībā to uzrāda šādi:

D "Norēķini par kuponiem"	5 EUR
K "Nauda"	5 EUR

Galalietotājs sakrātos kuponus **var izmantot** tajā tirdzniecības vietā (tirdzniecības tīklā), kurā nodots Izlietotais iepakojums.

Tirgotājs Iepakojumu no galalietotāja var pieņemt arī manuāli tirdzniecības vietās vai īpaši izveidotos taras pieņemšanas punktos un izsniegt galalietotājam skaidru naudu.

Elektroniskajā ierīcē vai iekārtā izlietotā Iepakojuma atpakaļatdošanas un depozīta maksas atmaksāšanas darījumu reģistrē kā uzpirkšanas darījumu.

10. piemērs

Pēteris nodod Tirgotājam "A" 20 Iepakojuma vienības, kuras tiek pieņemtas manuāli tirdzniecības vietā. Tirgotājs "A" izsniedz Pēterim 2 EUR, naudas izsniegšanas

---

operāciju reģistrējot kases aparātā.
Tirgotājs "A" grāmatvedībā to uzrāda šādi:

D "Depozīta maksa"	2 EUR
K "Nauda"	2 EUR

Norēķinus par Iepakojumu, ko galalietotājs nodod Tirgotājam, var veikt arī bezskaidrā naudā, piemēram, uzkrājot vēlāk izmantojamu naudu pircēju lojalitātes kartēs.

Tirgotājs, kārtējot grāmatvedību, ievēro vadītāja apstiprināto grāmatvedības politiku. **Grāmatvedības politika** ir saimniecisko darījumu, faktu, notikumu un finanšu pārskata posteņu uzskaites, novērtēšanas un atspoguļošanas principi, metodes un noteikumi.

Kārtību, kādā Tirgotājs grāmatvedībā atspoguļo darījumus klientu lojalitātes programmas ietvaros, Tirgotājs nosaka savā grāmatvedības politikā.

11. piemērs

Tirgotāja "A" klientiem izsniegta "A pircēja kartes". Klientiem, kas nodod Iepakojumu, Tirgotājs "A" piedāvā iespēju papildināt "A pircēja kartes" vēlāk izmantojamās naudas uzkrājumu par nodotā Iepakojuma Depozīta maksas vērtību. Uzkrāto naudu kartes īpašnieks vēlāk var izmantot, veicot samaksu par pirkumiem. Tirgotāja grāmatvedības politikā noteikts, ka uzkrātā nauda kartē līdz brīdim, kad pircējs to izmanto, lai veiktu samaksu par pirkumu, tiek attiecināta uz nākamo periodu ieņēmumiem.

Līga no Tirgotāja "A" iegādājas preces 10 EUR vērtībā un nodod 10 Iepakojuma vienības, par kurām Līgai ir tiesības saņemt Depozīta maksu 1 EUR vērtībā ($10 \times 0,1 = 1$). Līgai ir "A pircēja karte", un tajā uzkrātās naudas vērtība tiek palielināta par 1 EUR.

Tirgotājs "A" grāmatvedībā uzrāda šādi:

D "Nauda"	10 EUR
D "Depozīta maksa"	1 EUR
K "Neto apgrozījums"	10 EUR
K "Nākamo periodu ieņēmumi"	1 EUR

12. piemērs

Līgai ir "A pircēja karte", kurā par nodoto Iepakojumu uzkrāta nauda 1 EUR. Veicot pirkumu 8 EUR (tajā skaitā PVN 1,39 EUR) vērtībā pie Tirgotāja "A", Līga vēlas veikt samaksu ar kartē uzkrāto naudu 1 EUR.

Tirgotājs "A" grāmatvedībā uzrāda šādi:

D "Nauda"	7 EUR
D "Nākamo periodu ieņēmumi"	1 EUR
K "Neto apgrozījums"	6,61 EUR
K "Norēķini par PVN"	1,39 EUR

4. darījums

Tirgotājs nodod Iepakojumu DIO un saņem Apsaimniekošanas maksu un Depozīta maksu

Tirgotājs **veic** no galalietotāja pieņemtā Iepakojuma **apsaimniekošanu**:

- izvieto tirdzniecības telpās Iepakojuma pieņemšanas automātus;
- nodrošina Iepakojuma pieņemšanas automātu ikdienas uzturēšanu;
- nodrošina manuālo Iepakojuma pieņemšanu;
- nodrošina pieņemtā Iepakojuma šķirošanu, uzglabāšanu un uzskaiti.

Tirgotājs nodod pieņemto Iepakojumu DIO. DIO līgumā noteiktajā termiņā pārskaita Tirgotājam Depozīta maksu un Apsaimniekošanas maksu par visu iepriekšējā mēnesī savākto un DIO nodoto Iepakojuma apjomu.

Depozīta iepakojuma apsaimniekošanas maksa ir depozīta sistēmas operatora maksājamā atlīdzība par depozīta iepakojuma pieņemšanu, šķirošanu, uzglabāšanu, uzskaiti un depozīta iepakojuma pieņemšanas vietas uzturēšanu un ir apliekama ar PVN.

Vienreiz un **atkārtoti** lietojamā Iepakojuma apsaimniekošanas maksu (EUR par Iepakojuma vienību) nosaka DIO katram Iepakojuma veidam, izmaksas diferencējot atbilstoši Iepakojuma pieņemšanas veidam (automatizētais vai manuālais) un pieņemtā depozīta iepakojuma daudzumam šādā grupu apjomā:

- vienību skaitu līdz 50 000 gadā;
- vienību skaitu no 50 001 līdz 150 000 gadā;
- vienību skaitu no 150 001 gadā.

Apsaimniekošanas maksa ir spēkā divus gadus no DIO lēmuma pieņemšanas brīža.

Informāciju par spēkā esošo depozīta iepakojuma apsaimniekošanas maksu DIO publicē savā tīmekļvietnē.

13. piemērs

DIO lēmumā noteikts, ka laika periodā no 20X2. gada 1. septembra līdz 20X4. gada 31. augustam Tirgotājam "A" atlīdzināmā Apsaimniekošanas maksa ir 0,0223 EUR par Iepakojuma vienību. Tirgotājs "A" 20X2. oktobrī no galalietotājiem saņēmis un DIO nodevis 2 500 Iepakojuma vienību, par kurām DIO pienākums atlīdzināt Depozīta maksu.

Darījumu grāmatvedībā Tirgotājs "A" uzrāda šādi:

Izsniedzot DIO attaisnojuma dokumentu par Depozīta maksu saistībā ar nodoto iepakojumu

<i>D "Citi debitori" (norēķini ar DIO)</i>	<i>250 EUR (= 2500 x 0,10)</i>
<i>K "Norēķini par Depozīta maksu"</i>	<i>250 EUR (= 2500 x 0,10)</i>

Saņemot Depozīta maksu no DIO:

<i>D "Nauda"</i>	<i>250 EUR</i>
<i>K "Citi debitori" (norēķini ar DIO)</i>	<i>250 EUR</i>

Izsniedzot DIO attaisnojuma dokumentu par nodotā Iepakojuma apsaimniekošanas maksu:

D "Citi debitori" (norēķini ar DIO)	55,75 EUR (= 2500 x 0,0223)
K "Citi saimnieciskās darbības ieņēmumi"	46,07 EUR
K "Norēķini par PVN"	9,68 EUR

Saņemot samaksu no DIO:

D "Nauda"	55,75 EUR
K "Citi debitori" (norēķini ar DIO)	55,75 EUR

---

5. darījums

Tirgotājs nodod ID atkārtoti lietojamo Iepakojumu Ražotājam un saņem Apsaimniekošanas maksu un Depozīta maksu

DIO var vienoties ar Ražotāju un Tirgotāju, ka par atkārtoti lietojamā Iepakojuma apsaimniekošanu Ražotājs norēķinās tieši ar Tirgotāju. Šādā gadījumā Depozīta maksu un Apsaimniekošanas maksu par atkārtoti lietojamo Iepakojumu depozīta Ražotājs pārskaita tieši Tirgotājam par visu iepriekšējā mēnesī apsaimniekoto un Ražotājam nodoto atkārtoti lietojamo Iepakojumu.

14. piemērs

DIO, Ražotāja "B" un Tirgotāja "A" noslēgtais līgums paredz, ka Depozīta maksu un Apsaimniekošanas maksu par ID atkārtoti lietojamo Iepakojumu Tirgotājam "A" atlīdzina Ražotājs "B". Tirgotājam "A" atlīdzināmā Apsaimniekošanas maksa ir 0,0195 EUR par Iepakojuma vienību. Tirgotājs "A" no galalietotājiem saņēmis un Ražotājam "B" nodevis 3 000 atkārtoti lietojamā Iepakojuma vienību. Darījumu grāmatvedībā Tirgotājs "A" uzrāda šādi:

Izniedzot Ražotājam "B" attaisnojuma dokumentu par Depozīta maksu saistībā ar nodoto Iepakojumu

D "Citi debitori" (norēķini ar Ražotāju "B")	300 EUR (= 3000 x 0,10)
K "Depozīta maksa"	300 EUR

Saņemot samaksu no Ražotāja "B":

D "Nauda"	300 EUR
K "Citi debitori" (norēķini ar Ražotāju "B")	300 EUR

Izniedzot Ražotājam "B" attaisnojuma dokumentu par nodotā Iepakojuma apsaimniekošanas maksu:

D "Citi debitori" (norēķini ar Ražotāju "B")	58,50 EUR (= 3000 x 0,0195)
K "Citi saimnieciskās darbības ieņēmumi"	48,35 EUR
K "Norēķini par PVN"	10,15 EUR

Saņemot samaksu no Ražotāja "B":

D "Nauda"	58,50 EUR
K "Citi debitori" (norēķini ar Ražotāju "B")	58,50 EUR

Maksājumu uzskaite Ražotāja grāmatvedībā

Ražotājam, kurš gada laikā rada **150 kg** un vairāk Iepakojuma, ir **pienākums** apsaimniekot izlietoto dzērienu depozīta iepakojumu, slēdzot līgumu ar DIO par dalību sistēmā.

Ražotājs:

- pārdod dzērienus Iepakojumā Tirgotājam;
- saņem Depozīta maksu no Tirgotāja par katru pārdoto Iepakojuma (atkārtoti un vienreiz lietojamo) vienību;
- katru mēnesi sniedz informāciju DIO par iepriekšējā mēnesī tirgū laisto Iepakojumu (atkārtoti un vienreiz lietojamo);
- katru mēnesi pārskaita DIO depozīta maksu un dalības maksu par katru iepriekšējā mēnesī tirgū laisto Iepakojuma (atkārtoti un vienreiz lietojamo) vienību;
- pieņem atkārtoti lietojamo Iepakojumu no Tirgotāja;
- ja noteikts līgumā, pārskaita Tirgotājam depozīta maksu un apsaimniekošanas maksu par pieņemto atkārtoti lietojamo Iepakojumu.

Darījumu uzrādīšanai grāmatvedībā Ražotājs lieto tādu kontu plānu, lai gada pārskata sastāvdaļas varētu sagatavot atbilstoši Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 1. pielikumam "Balances shēma" un 2. pielikumam "Peļņas vai zaudējumu aprēķina shēma vertikālā formā (klasificēta pēc izdevumu veidiem)" vai 3. pielikumam "Peļņas vai zaudējumu aprēķina shēma vertikālā formā (klasificēta pēc izdevumu funkcijas)".

Darījumu uzrādīšanai grāmatvedības reģistros Ražotājs var lietot šādus kontus:

- 1) bilances kontu shēmas aktīvā:
  - iedaļas "Apgrozāmie līdzekļi" posteni "Nauda";
  - iedaļas "Apgrozāmie līdzekļi" posteņu grupas "Krājumi" posteni "Gatavie ražojumi un preces pārdošanai";
  - iedaļas "Apgrozāmie līdzekļi" posteņu grupas "Krājumi" atsevišķi izveidotu posteni "Iepakojums";
  - iedaļas "Apgrozāmie līdzekļi" posteņu grupas "Debitori" posteni "Citi debitori";
  - iedaļas "Apgrozāmie līdzekļi" posteņu grupas "Debitori" posteni "Depozīta maksa";
- 2) bilances kontu shēmas pasīvā:
  - iedaļas "Īstermiņa kreditori" posteni "Pārējie kreditori";
  - iedaļas "Īstermiņa kreditori" posteni "No pircējiem saņemtie avansi" vai atsevišķi izveidotu posteni "Norēķini par kuponiem";
  - iedaļas "Īstermiņa kreditori" atsevišķi izveidotu posteni "Norēķini par Depozīta maksu";
  - iedaļas "Īstermiņa kreditori" posteni "Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas";
- 3) peļņas vai zaudējumu aprēķinā:
  - posteni "Neto apgrozījums";
  - posteni "Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi";

- posteni "Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas";
- posteni "Pārdotās produkcijas ražošanas pašizmaksa, pārdoto preču vai sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas" vai "Gatavās produkcijas un nepabeigto ražojumu krājumu izmaiņas".

1. darījums

Ražotājs laiž tirgū preci Iepakojumā (piemēram, pārdod Tirgotājam)

Ražotājs izvieto uz depozīta iepakojuma vai etiķetes svītrkodu vai kvadrātkodu, kas satur nepieciešamo informāciju par depozīta Iepakojuma vienību, reģistrē Depozīta sistēmas iepakojuma reģistrā un nodrošina depozīta Iepakojuma uzskaiti.

Ražotājs pārdod dzērienu Iepakojumā Tirgotājam, kurš samaksā Ražotājam produkta cenu un Depozīta maksu. Ražotājs noformē un izsniedz Tirgotājam attaisnojuma dokumentu. Piegādājot Tirgotājam dzērienus Iepakojumā, Ražotājs noformē preču piegādes dokumentu.

Attaisnojuma dokuments ir dokuments, kurš apliecina Ražotāja saimniecisko darījumu esību un par tiem veiktos ierakstus grāmatvedības reģistros.

Attaisnojuma dokumentā, ko Ražotājs izsniedz Tirgotājam, jābūt iekļautiem visiem grāmatvedības kārtošānu reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajiem rekvizītiem:

- dokumenta veida nosaukumam;
- dokumenta datumam;
- dokumenta numuram;
- ziņām par dokumenta autoru – Ražotāja nosaukumam, reģistrācijas numuram;
- ziņām, kas ļauj nepārprotami identificēt otru saimnieciskā darījuma dalībnieku Tirgotāju;
- saimnieciskā darījuma aprakstam un vērtībai naudas izteiksmē, bet normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos – arī citai informācijai par saimniecisko darījumu (piemēram, daudzumu, mērvienību);
- par attaisnojuma dokumentā sniegtās informācijas pareizību Ražotāja atbildīgās personas parakstam.

Savukārt **preču piegādes dokumentu** izmanto, lai Ražotājs apliecinātu preču piegādes, bet Tirgotājs – preču saņemšanas faktu. Preču piegādes dokuments apstiprina noteiktu preču izcelsmi un piederību preču saņemšanas un izsniegšanas vietās.

Preču piegādes dokumentu par preču piegādi (pārdošanu) vai izsniegšanu Ražotājs Tirgotājam var nosūtīt kopā ar kravu (precēm) vai pa pastu papīra veidā, vai elektroniski.

Preču piegādes dokumentā, ko Ražotājs izsniedz Tirgotājam, norāda šādus rekvizītus:

- Ražotāja nosaukums un reģistrācijas numurs;
- preču izsniegšanas vietas adrese;
- dokumenta veida nosaukums;
- dokumenta reģistrācijas datums;
- dokumenta reģistrācijas numurs;
- Tirgotāja nosaukums, reģistrācijas numurs un preču saņemšanas vietas adrese;
- preču nosaukums, mērvienība un daudzums;
- saimnieciskā darījuma vai darbības apraksts (preču piegāde (pārdošana));

Depozīta maksas uzskaite

- atsauce uz citu dokumentu (ja tāds ir, piemēram, attiecīgu līgumu), kurā atrodama informācija, kas nepieciešama saimnieciskā darījuma novērtēšanai naudas izteiksmē;
- paraksts.

Preču piegādes dokumentu paraksta Ražotājs (preču izsniegšanas vietā) un Tirgotājs (preču saņemšanas vietā).

Par preču piegādes dokumentu var izmantot arī attaisnojuma dokumentu, kas sagatavots attiecībā uz precēm, ja tajā iekļauti visi preču piegādes dokumentam noteiktie rekvizīti.

Preču piegādes dokumentā **var nenorādīt** saimnieciskā darījuma mērītājus – preču vienības cenu un saimnieciskā darījuma novērtējumu naudas izteiksmē, bet tādā gadījumā to nevar izmantot par attaisnojuma dokumentu.

15. piemērs

Ražotājs "B" 20X2. gada 15. jūlijā piegādā Tirgotājam "A" 1000 pudeles dzēriena "Avots" atkārtoti lietojamā depozīta Iepakojumā – 0,5 l caurspīdīga stikla pudelēs. Ražotājs "B" noformē un izsniedz Tirgotājam "A" attaisnojuma dokumentu, kas vienlaikus ir arī preču piegādes dokuments un PVN rēķins:

Nr. 101536

*Rēķins – piegādes dokuments
20X2. gada 15. jūlijs*

*Preču nosūtītājs SIA "B"
Reģ. Nr. 421xxxxxxx7
Adrese Liepu iela 1, Balvi, LV-4501*

*Norēķinu rekvizīti AS Swedbank
HABALV22
LV68HABAyyyyyyyyyyyyyy*

Preču izsniegšanas vieta: Liepu iela 1, Balvi, LV-4501

*Preču saņēmējs SIA "A"
Reģ. Nr. 421xxxxxxx9
Adrese Bērzu iela 5, Daugavpils, LV-5401
Preču saņemšanas vieta: Bērzu iela 5, Daugavpils, LV-5401*

*Saimnieciskās darbības apraksts un pamatojums: Preču pārdošana
Samaksas veids: Pārskaitījums
Samaksāt līdz: 30.07.20X2.*

Informācija par precēm

<i>Nr.</i>	<i>Nosaukums</i>	<i>Mērvienība</i>	<i>Daudzums</i>	<i>Vienības cena(euro)</i>	<i>Kopējā vērtība (euro)</i>
<i>1.</i>	<i>Dzēriens "Avots"</i>	<i>gb</i>	<i>1000</i>	<i>0,40</i>	<i>400</i>
<i>3.</i>	<i>Depozīta maksa</i>	<i>gb</i>	<i>1000</i>	<i>0,10</i>	<i>100</i>
<i>Kopā bez PVN</i>					<i>500</i>

PVN					84
Kopā					584

Darījuma kopsumma, EUR (cipariem) 584

Kopā apmaksai, EUR (vārdiem) pieci simti astoņdesmit četri eiro

Izsniedza:

Vārds, uzvārds Jānis Zariņš

Paraksts xxxx

Datums 20X2. gada 15. jūlijā

Saņēma:

Vārds, uzvārds Juris Ozols

Paraksts yyyy

Datums 20X2. gada 15. jūlijā

Tā kā kārtību, kādā Ražotājs, ievērojot normatīvo aktu prasības, sagatavo attaisnojuma dokumentus, kā arī tajos norādāmo informāciju Ražotājs nosaka savos grāmatvedības organizācijas dokumentos, atbilstoši tajos noteiktajam attaisnojuma dokumentā var norādīt arī informāciju par Tirgotājam piegādāto Depozīta iepakojumu.

Ja ražotājs preču piegādes dokumentā tirgotājam norāda iepakojuma daudzumu vai daudzumu un vērtību, šādai informācijai ir tikai informatīva nozīme. Minētā informācija nav jāiekļauj ne grāmatvedības reģistros, ne analītiskajā uzskaitē.

Ražotājs pārdod dzērienus Iepakojumā Tirgotājam, kurš samaksā Ražotājam produkta cenu un Depozīta maksu.

Depozīta maksa ir maksa (0,10 EUR) par katru Iepakojuma vienību, kurā dzēriens tiek laists tirgū.

16. piemērs

Ražotājs "B" 20X2. gada 10. augustā piegādā Tirgotājam "A" 1000 pudeles dzēriena **atkārtoti lietojamā** iepakojumā par kopējo vērtību 1068,00 EUR (tajā skaitā Depozīta maksa 100 EUR un PVN 168,00 EUR). Ražotāja "B" grāmatvedības politikā noteikts, ka ieņēmumi no realizētā Iepakojuma netiek iekļauti postenī "Neto apgrozījums", bet tie tiek uzskaitīti postenī "Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi".

Ražotājs "B" grāmatvedībā to uzrāda šādi:

Noformējot attaisnojuma dokumentu par precī un Depozīta maksu:

D "Citi debitori" (norēķini ar Tirgotāju "A")	1068,00 EUR
K "Neto apgrozījums"	800 EUR
K "Depozīta maksa"	100 EUR
K "Norēķini par PVN"	168,00 EUR (= 800 x 21 %)

Saņemot samaksu no Tirgotāja "A":

D "Nauda"	1068,00 EUR
K "Citi debitori" (norēķini ar Tirgotāju "A")	1068,00 EUR

2. darījums

Ražotājs maksā DIO Dalības maksu un Depozīta maksu par tirgū laisto Iepakojuma apjomu

Ražotājs katru mēnesi **līdz septītajam datumam** sniedz DIO informāciju par iepriekšējā kalendāra mēnesī tirgū laisto dzērienu daudzumu atkārtoti un vienreiz lietojamā depozīta Iepakojumā (vienību skaitu) pa iepakojuma materiāla veidiem.

Laist tirgū nozīmē izstrādājumu darīt pieejamu (piegādāt izplatīšanai, patēriņam vai izmantošanai) tirgū pirmo reizi!

Ražotājs DIO sniedz pārskatus par svītrkodiem, kuri reģistrācijas laikā tiek piesaistīti konkrētam Iepakojuma veidam.

Saskaņā ar sniegto informāciju un ņemot vērā Dalības maksas tarifus, DIO noformē Ražotājam attaisnojuma dokumentu par šādiem Iepakojuma veidiem:

PET bezkrāsas
PET krāsains
Skārdene alumīnija
Skārdene tērauda
Stikls vienreizēji lietojams
Stikls atkārtoti lietojams (universāls dizains)
Stikls atkārtoti lietojams (individuāls dizains)

Līdz katra mēneša divdesmitajam datumam Ražotājs pārskaita DIO **Depozīta maksu** un depozīta sistēmas **Dalības maksu** saskaņā ar DIO izrakstīto attaisnojuma dokumentu, kas noformēts, pamatojoties uz Ražotāja sniegto informāciju par depozīta Iepakojumu, kurā dzērieni tika laisti tirgū iepriekšējā kalendāra mēnesī.

Depozīta sistēmas dalības maksa ir atlīdzība par depozīta sistēmas operatora sniegto pakalpojumu – depozīta sistēmas organizēšanu – un ir apliekama ar PVN.

17. piemērs

Ražotājs "B" 20X2. gada martā laidis tirgū 153 000 Iepakojuma vienību. Saņemot attaisnojuma dokumentu no DIO par Depozīta maksu, darījumu grāmatvedībā Ražotājs "B" uzrāda šādi:

*D "Depozīta maksa" 15 300 EUR (= 153 000 x 0,10)
K "Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem" (DIO) 15 300 EUR*

Samaksājot DIO:

*D "Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem" (DIO) 15 300 EUR
K "Drošības nauda" 15 300 EUR*

Dalības maksa tiek izmantota DIO darbības nodrošināšanai. Dalības maksas tarifu, noteikšanas metodiku, kā arī šīs maksas noteikšanai iesniedzamo informāciju, dokumentus un to iesniegšanas kārtību nosaka Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija.

18. piemērs

Ražotājs "B" 20X2. gada martā laidis tirgū 15 000 dzērienu vienību 0,5 l UNI AU pudelēs un 23 000 dzērienu vienību 1,5 l plastmasas PET pudelēs. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija katram no iepakojuma veidiem noteikusi šādu depozīta sistēmas Dalības maksu:

0,5 l UNI AU stikla pudelēm – 0,0309 EUR/vienība (ar PVN)
 1,5 l plastmasas PET pudelēm – 0,0044 EUR/vienība (ar PVN).

Tā kā Ražotājam "B" jāsamaksā DIO Dalības maksa par visu tirgū laisto iepakojumu, DIO izsniedz Ražotājam "B" attaisnojuma dokumentu par Dalības maksu atbilstoši tirgū laistajam Iepakojuma apjomam:

564,70 EUR (15 000 x 0,0309 + 23 000 x 0,0044 = 665,90,10, tajā skaitā PVN 98,01).

Saņemot attaisnojuma dokumentu no DIO, darījumu grāmatvedībā Ražotājs "B" uzrāda šādi:

D "Citi saimnieciskās darbības izdevumi"	466,69 EUR
D "Norēķini par PVN"	98,01 EUR
K "Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem" (DIO)	564,70 EUR

Samaksājot DIO:

D "Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem" (DIO)	564,70 EUR
K "Nauda"	564,70 EUR

---

3. darījums

Ražotājs maksā DIO papildus Dalības maksu, Depozīta maksu un soda naudu

DIO uzskaita atgriešanas apjomu procentos katram Iepakojuma veidam katru mēnesi un kopēji par gadu. Par Iepakojumu, kas saņemts atpakaļ virs 100 % no tirgū laistā Iepakojuma apjoma, Ražotājiem ir pienākums maksāt papildu Depozīta maksu, Dalības maksu un naudas sodu.

19. piemērs

Ražotājs "B" 20X2. gadā realizējis 112 000 dzērienu ID AU Iepakojumā, bet atpakaļ saņēmis 115 300 vienību šo atkārtoti lietojamā Iepakojumu vienību. Ražotājam "B" par 3 300 Iepakojuma vienībām jāsamaksā DIO papildus Depozīta maksa, Dalības maksa un soda nauda.

Dalības maksa – 0,0126 EUR par Iepakojuma vienību.

Soda nauda – 0,005 EUR par Iepakojuma vienību

Ražotājs "B" darījumu grāmatvedībā uzrāda šādi:

Saņemot attaisnojuma dokumentu no DIO par papildus dalības maksu:

D "Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas"	41,58 EUR (= 3 300 x 0,0126)
D "Norēķini par PVN"	8,73 EUR
K "Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem" (DIO)	50,31 EUR

Samaksājot DIO:

D "Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem" (DIO)	50,31 EUR
---	-----------

K "Nauda"	50,31 EUR
<i>Saņemot attaisnojuma dokumentu no DIO par papildus Depozīta maksu:</i>	
D "Depozīta maksa"	330 EUR (= 3 300 x 0,10)
K "Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem" (DIO)	330 EUR
<i>Samaksājot DIO:</i>	
D "Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem" (DIO)	330 EUR
K "Nauda"	330 EUR
<i>Saņemot attaisnojuma dokumentu no DIO par soda naudu:</i>	
D "Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas"	16,50 EUR (3 300 x 0,005)
K "Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem" (DIO)	16,50 EUR
<i>Samaksājot DIO:</i>	
D "Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem" (DIO)	16,50 EUR
K "Nauda"	16,50 EUR

---

4. darījums

Ražotājs pieņem ID AU Iepakojumu no Tirgotāja

Ražotājam, kurš laiž tirgū dzērienus ID AU Iepakojumā, ir pienākums pieņemt atkārtoti lietojamo Iepakojumu no Tirgotāja. Pirms dzērienu Iepakojumā laišanas tirgū Ražotājs slēdz līgumu ar DIO par dalību depozīta sistēmā, paredzot kārtību, kādā notiks ar depozīta sistēmu saistīto maksājumu aprīte attiecībā uz atkārtoti lietojamo Iepakojumu.

DIO var vienoties ar Ražotājiem un Tirgotājiem, ka par atkārtoti lietojamā iepakojuma apsaimniekošanu Ražotāji norēķinās tieši ar Tirgotājiem.

Ja Ražotājs ar DIO un Tirgotāju noslēdzis līgumu par to, ka Ražotājs atkārtoti lietojamo Iepakojumu pieņems no Tirgotāja, Ražotājs maksā **Tirgotājam Depozīta maksu** un **Apsaimniekošanas maksu**.

20. piemērs

Tirgotājs "A" 20X2. gada jūnijā atdod atpakaļ Ražotājam "B" 1000 vienību ID AU Iepakojuma.

DIO, Ražotāja "B" un Tirgotāja "A" noslēgtais līgums paredz, ka Depozīta maksu un Apsaimniekošanas maksu par ID AU Iepakojumu Tirgotājam "A" atlīdzina Ražotājs "B". Tirgotājam "A" atlīdzināmā Apsaimniekošanas maksa ir 0,0223 EUR par Iepakojuma vienību.

Ražotājs "B" darījumu grāmatvedībā uzrāda šādi:

Saņemot attaisnojuma dokumentu par Depozīta maksu no Tirgotāja "A":

D "Depozīta maksa"	100 EUR
K "Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem" (Tirgotājs "A")	100 EUR

Samaksājot Tirgotājam "A":

D "Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem" (Tirgotājs "A")	100 EUR
K "Nauda"	100 EUR

Saņemot attaisnojuma dokumentu no Tirgotāja "A" par nodotā Iepakojuma apsaimniekošanas maksu:

D "Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas" 18,43 EUR
 D "Norēķini par PVN" 3,87 EUR
 K "Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem" (Tirgotājs "A") 22,30 EUR

Samaksājot Tirgotājam "A":

D "Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem" (Tirgotājs "A") 22,30 EUR
 K "Nauda" 22,30 EUR

21. piemērs

Ražotājs iepriekšējā gadā no tirgū laistajām 10 000 iepakojuma vienībām gada laikā atpakaļ saņēmis 8000 vienības, un atpakaļ nesaņemtā dzērienu atkārtoti lietojamā iepakojuma vērtība ir 140 EUR (2000 x 0,07).

Ražotājam līdz Pievienotās vērtības likumā noteiktajam termiņam jāiesniedz PVN gada deklarācija, norādot ar PVN apliekamo koriģējamo vērtību 115,70 EUR un PVN 24,30 EUR.

Dabas resursu nodokļa piemērošana

Ražotāji un Tirgotāji, kas realizē dzērienus Iepakojumā, dabas resursu **nodokli** (turpmāk – DRN) **par Iepakojumu nemaksā**, ja noslēguši līgumu ar DIO par dalību depozīta sistēmā. Savukārt DIO jābūt noslēgtam līgumam ar Valsts vides dienestu par depozīta sistēmas īstenošanu.

Iepakojuma un tajā iepildāmo dzērienu veidi:

Dzērienu tips	Iepakojuma tips
Karbonizēti un nekarbonizēti bezalkoholiskie dzērieni (piemēram, minerālūdens, dzeramais ūdens, limonādes, enerģijas dzērieni, ledus tēja, sulas, nektāri)	Stikla pudeles (0,1–3 l), plastmasas PET pudeles (0,1–3 l), skārdenes (0,2–1 l)
Alus	Stikla pudeles (0,1–3 l), plastmasas PET pudeles (0,1–1 l), skārdenes (0,2–1 l)
Citi fermentētie produkti ar alkohola saturu līdz 6 % (piemēram, sidrs, alkoholiskie kokteiļi ar alkohola saturu no 0,5 % līdz 6 %), izņemot alu, vīnu, dzirkstošo vīnu un augļu vīnu	Stikla pudeles (0,1–0,75 l), plastmasas PET pudeles (0,1–1 l), skārdenes (0,2–1 l)

Par sekundāro iepakojumu (piemēram, koka paletes, plastmasas kastes) DRN maksā vispārējā kārtībā.

22. piemērs

Ražotājs "B" ir depozīta sistēmas dalībnieks, kas 20X2. gada 1. ceturksnī saražojis un pārdevis 5000 dzērienus Iepakojumā, kas ievietoti 250 plastmasas kastēs. Katras kastes svars ir 0,8 kg. Tā kā Ražotājs "B" ir persona, kura Latvijā pirmā realizē precī iepakojumā un plastmasas kaste nav depozīta Iepakojums, kam piemērojams atbrīvojums no DRN, Ražotājam "B" par plastmasas kastēm jāmaksā DRN (likme plastmasas iepakojumam 1,22 EUR/kg) 244 EUR (250 x 0,8 x 1,22). Ražotājs "B" grāmatvedībā to uzrāda šādi:

Aprēķinot un iesniedzot DRN pārskatu:

D ""Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas""	244 EUR
K "Norēķini par DRN"	244 EUR

Samaksājot DRN:

D "Norēķini par DRN"	244 EUR
K "Nauda"	244 EUR

Valsts vides dienests reizi ceturksnī sniedz Valsts ieņēmumu dienestam aktuālu informāciju par Ražotājiem un Tirgotājiem, kam piemērots atbrīvojums no DR IN samaksas par Iepakojumu.

Ražotājs un Tirgotājs, kas realizē dzērienus Iepakojumā un kam ir pienākums piedalīties depozīta sistēmā, bet kas **nav noslēdzis** ar DIO līgumu par dalību depozīta sistēmā un nepiedalās depozīta sistēmā, maksā DRN par Iepakojumu **divkāršā apmērā**.

23. piemērs

Ražotāja "B" radītā Iepakojuma apjoms kalendāra gada laikā pārsniedz 150 kg, tātad Ražotājam "B" ir pienākums iesaistīties depozīta sistēmā. Ražotājs "B" līgumu ar DIO nav noslēdzis un depozīta sistēmā nepiedalās.

Ražotājs "B" 20X2. gada 1. ceturksnī saražojis un pārdevis 6400 dzērienus 0,5 l stikla pudelēs (vienas pudeles svars 0,350 kg).

Tā kā Ražotājs "B" nebija iesaistījies depozīta sistēmā, Ražotājam par iepakojumu jāmaksā DRN divkāršā apmērā.

Ņemot vērā to, ka DRN likme stikla iepakojumam ir 0,44 EUR/kg, Ražotājam "B" par 20X2. gada 1. ceturksni jāsamaksā DRN par iepakojumu divkāršā apmērā.

Par stikla pudelēm: 1971,20 EUR (2240 kg (= 6400 x 0,350) x 0,44 x 2)

Ražotājs "B" grāmatvedībā to uzrāda šādi:

Aprēķinot un iesniedzot DRN pārskatu:

D ""Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas""	1971,204 EUR
K "Norēķini par DRN"	1971,20 EUR

Samaksājot DRN:

D "Norēķini par DRN"	1971,20 EUR
K "Nauda"	1971,20 EUR
